

вив 5778,9 кг. Тварини з 4-5 лактаціями склали 30,6% з 6-ю – 23,5%, 7 – 8,2%, 8 – 3,1%, 9 – 4,0%. Надій за лактацію у корів по 9 лактації становив від 4315 кг до 5968 кг, вміст жиру 3,54 – 4,04%, по 10-й лактації – 5866 кг і 3,51% відповідно. Формування корів по групам з 4 до 5 і з 6 до 10 лактації показали, що продуктивність корів після 5 лактації (в середньому 6,77) має збільшення прижиттєвого надою на 14728 кг (57,6%). По I групі надій за лактацію становив 5634,7 кг, прижиттєвий – 25553,1 кг, вміст жиру – 3,97%, по II групі відповідно – 6000,6 кг, 40274,9 кг і 3,89%.

Більш тривале використання молочних корів у стаді дозволить зменшити собівартість, одержати більше продукції, а тварин особливо цінної категорії (корів-рекордисток, биків-плідників) зберігати до максимальних вікових періодів.

Аналіз результатів економічної ефективності виробничого довголіття корів в д/г “Українка” свідчить, що збільшення кількості лактацій з 3,4 (в середньому по стаду) до 5,39 (по дослідній групі) суттєво підвищує вихід продукції в середньому за рік і весь період життя.

УДК 636.32/38.082.03

Н.О.КОСОВА

ПРОДУКТИВНІСТЬ МАТОК ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ РЕПРОДУКТИВНОСТІ

Інститут тваринництва УААН

Плодючість овець тісно пов’язана з віком маток. Скоростиглі віці породи прекос, англійські м’ясні та їх поміси дають найбільшу кількість ягнят у віці 3-4 років. У старшому віці плодючість маток значно зменшується [Н.Я.Дорошенко, Г.А.Куц, М.Ф.Симонов, 1972].

При інтенсивному веденні вівчарства строк племінного використання маток не повинен перевищувати 5-6 років. Практика показує, що при добрій годівлі та утриманні навіть від старих маток можна одержувати багато ягнят.

Утворення харківського внутріпородного типу овець у породі прекос на основі відтворювального схрещування з австралійськими мериносами, полварсами і коріделями має суттєві переваги за показниками вовнової продуктивності над тваринами вихідної породи прекос, але потребує поліпшення таких ознак як скоростиглість, плодючість та поглиблення консолідації за ознаками високої якості вовни.

Робота з формування нових ліній проводиться у провідних племзаводах з розведення прекосів.

На початковому етапі формування ліній з підвищеною плодючістю були обрані матки, що походять переважно із числа двійнят та трійнят і мають високі показники при першому ягнінні та високі показники репродуктивного використання.

Щоб передбачити можливі зміни продуктивності овець під впливом селекції на підвищення плодючості, нами на базі ОАО “Степок” було досліджено продуктивність маток, що мають різні показники плодючості за

6-річний період їх продуктивного використання. Із 349 маток, яких було використано для дослідження, частка тварин з середньою плодючістю 1-1,33 ягнати складає 39,2%. Маток з плодючістю 1,5-1,75 ягнати налічувалося 44,6%, решту – 16,2% складала вівцематки з плодючістю 2-2,65 ягнати у розрахунку на одне ягніння.

Матки з відносно низькими показниками плодючості 1-1,33 переважають тварин рівня 2-2,5 за настригом вовни на 0,2-0,46 кг ($td < 1,39$). За живою масою і довжиною вовни різниця ще менш визначена. Лідерами в стаді є матки з плодючістю 2,25 – більш крупними за живою масою (перевага до 5,4%).

Більш цінними є матки, які при помірній живій масі і настригу вовни мають найвищу плодючість – 2,5. Цю групу маток слід використовувати при індивідуальному підборі у створюваній багатоплідній лінії.

УДК 636.235.6

В.П.КОТКОВ, Р.І.МАЩЕНКО, Л.А.ЦУРІКОВА, В.В.КОВАЛЕНКО
СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖИРНОМОЛОЧНОГО ТИПУ
ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

Миколаївський інститутагропромислового виробництва УААН

Червона степова порода, яка є плановою для господарств Миколаївської області, добре пристосована до посушливих умов півдня України, має порівняно високу молочну продуктивність в умовах достатньої годівлі, проте жирномолочність корів та їх придатність до машинного доїння потребує подальшого удосконалення.

Використання англєрської та червоної датської порід при створенні українського жирномолочного типу червоної молочної породи було зумовлено бажанням одержати тварин молочного типу, які б поєднували в собі міцність конституції червоної степової худоби та високу жирномолочність її придатність до машинного доїння поліпшуючих порід.

На Миколаївській дослідній станції згідно з республіканською і обласною програмами, як співвиконавці однієї з 9 областей півдня України, проводилася робота по створенню українського жирномолочного типу червоної молочної породи з використанням англєрської і червоної датської порід.

Робота проводилася за методикою УНДІТ степових районів ім. М.Ф.Іванова «Асконія Нова», під керівництвом доктора сільськогосподарських наук Н.В.Кононенко і виконувалася в три етапи.

На першому етапі (1986-1990р.р.) шляхом відтворювального схрещування накопичували маточне поголів'я з кров'ю англєрської та червоної датської порід, в основному 3/8, 1/2, 5/8, 3/4-кровних тварин.

На другому етапі (1991-1995р.р.) продовжувалося накопичування тварин бажаної кровності, а також розведення тварин бажаного типу «в собі».

На третьому етапі (1996-2000р.р.) передбачалась консолідація цінних господарсько корисних ознак методом розведення за лініями, на основі ши-

рокого використання бугаїв-поліпшувачів, розведення тварин бажаного типу, апробація.

У дослідному господарстві проведено аналіз родоводів кожної корови, а також телиць парувального типу, вивчена генеалогічна структура стада та встановлені частки крові за англєрською, червоною датською та червоною степовою породами.

Щороку для корів та телиць парувального віку розробляли план індивідуального закріплення бугаїв-плідників з продуктивністю матерів 6,0-10,0 тис. кг молока жирністю 3,8-4,5%.

Для корів з прилиттям крові англєрської та червоної датської порід підбирали високоякісних бугаїв для одержання планових кровностей поліпшуючих порід.

Вимоги до тварин нового типу такі: надій – 5,0-6,0 тис. кг молока жирністю 3,8-3,9%, жива маса 520-550 кг, білка 3,6%, швидкість молоковіддачі 1,8 кг/хв.

Український жирномолочний тип червоної молочної породи було затверджено у 1998 році.

В дослідному господарстві, а також в інших господарствах Миколаївської області відібрано 85 корів, які відповідають вимогам до корів українського жирномолочного типу червоної молочної породи. Середня продуктивність їх складає 6187 кг молока жирністю 3,94% та 245 кг молочного жиру. Окремі корови роздоені до високої продуктивності. Так, від корови Флори 6062 (7/8 крові англєрської і 1/8 червоної степової) за 305 днів IV лактації одержано 10124 кг молока жирністю 3/9% та 394 кг молочного жиру. Від корови Родінки 5056, 3/4 кровної за англєрською породою і 1/4 червоної степової одержано 3 – 305 – 9200 – 3,92 – 360,6. Обидві корови належать до спорідненої групи Цируса 16497.

Від Кайми 2261, 3/4 англєрської та 1/4 червоної степової, яка належить до спорідненої групи Корбитця 16486, одержано відповідно 2 – 305 – 8045 – 3,87 – 311,3.

УДК 636.4.082.

Л.Ф.КРИЛОВА

НОВИЙ ЗАВОДСЬКИЙ ТИП СВИНЕЙ (УСБ-1)

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Новий заводський тип свиней в українській степовій білій породі (УСБ-1) створено шляхом внутрішньопорідної селекції об'єднаних генотипів племзаводів «Молочне», «Славутич», ім.Калініна та племферми ДГ «Каховське».

Теоретичним обґрунтуванням такого підходу було те, що прогрес стада, типу, породи забезпечують, перш за все, видатні генотипи і їх максимальне використання при інбридингу. З одного боку, це підвищує гомозиготність популяції, а з другого – продуктивні якості.

Спеціальним підбором передбачалось: повторення кращих поєднань